

ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ «ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»
Кафедра економіки, менеджменту та управління територіями

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

В.А. Чудовська

“10” травня 2024 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС) Конфліктологія і психологія управління

1) Шифр за ОНП: ОК 4
2) Навчальний рік: 2024/2025
3) Освітній рівень: другий рівень вищої освіти (магістр)
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
6) Спеціальність: 073 «Менеджмент»
7) Компонента спеціальності: обов'язкова
8) Семестр: 1
9) Викладач (розробник карти): к. пед. н., доцент, доцент кафедри економіки, менеджменту та управління територіями ВСП «ІІНО КНУБА» Кубанов Руслан Анатолійович
10) Мова навчання: українська
11) Необхідні ввідні дисципліни: (що треба вивчити, щоб слухати цей курс) -
12) Мета курсу: надати здобувачам вищої освіти ґрунтовні знання базових категорій психології управління та конфліктології, знання про правила і особливості безконфліктного спілкування і поведінки, які допомагають не тільки будувати конструктивні міжособистісні стосунки, полегшують орієнтацію на взаємний вигравш у реалізації життєвих цілей, у будівнанні ділових і продуктивних стосунків, сприяють психічному і фізичному здоров'ю особистості, групи, колективу, але й застосовувати уміння реконструювати конфлікт, перетворити його на знаряддя управління та впливу.

13) Результати навчання:

№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
1.	РН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК 3 СК 5 СК 6 СК 8 СК 9
2.	РН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК8 СК9

3.	РН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК 3 СК 5 СК 6 СК 8 СК 9
4.	РН 7. Організувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК 5 СК 6
5.	РН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК 3 СК 5 СК 9
6.	РН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК 5 СК 6
7.	РН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК3
8	РН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом)	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК5 СК 9
9.	РН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота	Лекція, практичні заняття	ІК СК5 СК 9

14) Структура курсу:

Лекції, год	Практичне заняття, год	Лабораторні заняття, год	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контроль- на робота	Самостійні робота здобувача, год	Форма підсумково- го контролю
16	16	-	1	88	залік
Сума годин:			120		
Загальні кількість кредитів ECTS:			4,0		

15) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:
Тема 1. Поняття конфліктної ситуації і конфлікту
Тема 2. Природа конфлікту на підприємстві
Тема 3. Аналіз конфліктів і вироблення методів їх подолання
Тема 4. Психологія управління як галузь психологічної науки
Тема 5. Психологія управлінської діяльності: лідерство та керівництво в організації
Тема 6. Наукові підходи в дослідженні процесу управління
Тема 7. Організація як об'єкт дослідження

Тема 8. Характеристики роботи та робочого середовища
--

Практичні:

Тема 1. Аналіз конфліктів і вироблення методів їх подолання
Тема 2. Психологія управління як галузь психологічної науки
Тема 3. Психологія управлінської діяльності: лідерство та керівництво в організації
Тема 4. Наукові підходи в дослідженні процесу управління
Тема 5. Організація як об'єкт дослідження
Тема 6. Характеристики роботи та робочого середовища
Тема 7. Мотивація до роботи та задоволеність працею
Тема 8. Організаційна культура

Контрольна робота (контрольну роботу з навчальної дисципліни студенти виконують відповідно до затвердженої тематики за їх власним вибором.):

1. Психологія управління як наука. Місце та роль психології управління у системі сучасної психологічної науки.
2. Об'єкт, предмет, мета та основні завдання сучасної психології управління. Методи сучасної психології управління.
3. Психологічні закономірності управлінської діяльності. Менеджмент як одна із основних форм управлінської діяльності.
4. Проблеми та перспективи сфери управління (психологічний аспект). Особистість як суб'єкт та об'єкт управління.
5. Психологічні підходи в дослідженні особистості та їх використання в психології управління. Поняття керівництва та лідерства в психології управління.
6. Основні концепції лідерства. Узагальнений психологічний портрет керівника.
7. Психологічних особливості особистості працівника.
8. Імідж керівника та його складові.
9. Імідж організації. Принципи створення іміджу.
10. Ефекти фасцинації та атракції і їх роль в створенні іміджу керівника.
11. Явища психологічної згуртованості та психологічної сумісності у системах управління.
12. Феномен соціально-психологічного клімату в структурах управління. Поняття управлінського спілкування, його структура.
13. Інтерактивний аспект управлінської діяльності.
14. Феномен каузальної атрибуції та управлінська діяльність.
15. Основні комунікативні вміння керівника.
16. Найвідоміші концепції стилів управлінської діяльності, управлінській
17. Теорія ситуативного управління. Залежність стилю управління від типу особистості керівника.
18. Інновації в управлінській діяльності.
19. Психологічне пояснення виникнення опору нововведенням в діяльності.
20. Способи подолання опору нововведенням в управлінській діяльності.
21. Етапи (фази) здійснення нововведень в управлінській діяльності.
22. Психологічні бар'єри при впровадженні інновацій, їх характеристика.
23. Колективне управління та його методи. Переваги колективних методів управління.
24. Проблема мотивації організаційної поведінки, діяльності.
25. Мотивування керівником підлеглих як один із ключових аспектів управлінської діяльності.
26. Організація та соціальна група як об'єкти управління. Явища влади та впливу як психологічні феномени.
27. Встановлення психологічного контакту в структурі управління.
28. Соціальні обмеження та норми поведінки керівника у стосунках з підлеглими.
29. Конструктивні та деструктивні методи психологічного впливу в структурах управління.
30. Конфлікт в структурах управління, його типи.
31. Функції конфлікту в соціальних системах. Основні причини конфліктів в соціальних системах.
32. Організація, ситуація внутрішнього конфлікту.
33. Організація: ситуація зовнішнього конфлікту.
34. Управління конфліктами в соціальних системах.
35. Поняття «стресу» та «дистресу», ознаки стресових ситуацій в управлінських структурах. Причини виникнення стресових ситуацій в сфері управління.
36. Роль керівника у попередженні стресових ситуацій.

37. Робота психолога щодо надання психологічної допомоги працівникам, які перебувають у стресовій ситуації.
38. Переговори в сфері управління, їх роль та особливості. Умови проведення переговорів.
39. Підготовка, процес та підсумки переговорів.
40. Реклама в організації: значення та основні функції.
41. Принципи створення реклами. Види реклами в організаційній діяльності.
42. Психологічні особливості сприймання реклами.
43. Проблема соціально-психологічного простору соціальних систем.
44. Явище соціально-психологічної регуляції організаційної діяльності Основні аспекти СПР ОД. Моделі СПР ОД.
45. Соціально-психологічний простір організації (СПР ОД) як параметр організаційного клімату. Властивості СПР ОД. Параметри вимірювання та аналізу СПР ОД.
46. Маніпуляції у діловому спілкуванні. Психологічні модулі впливу на переговорах.
47. Техніка боротьби в процесі ведення переговорів.
48. Управлінські дії маніпулятивного характеру.
49. Психологічні складові іміджу організації.
50. Психологічні особливості рекламного впливу.
51. Психологічні принципи рекламної діяльності.
52. Етапи управлінської діяльності в екстремальних ситуаціях.
53. Психологічні бар'єри в структурах управління.
54. Сучасні пріоритети розвитку науки в Україні.

Друга частина контрольної роботи – виконання тестових завдань.

Самостійна робота студента:

Назва теми
Тема 1. Поняття конфліктної ситуації і конфлікту
Тема 2. Природа конфлікту на підприємстві
Тема 3. Аналіз конфліктів і вироблення методів їх подолання
Тема 4. Психологія управління як галузь психологічної науки
Тема 5. Психологія управлінської діяльності: лідерство та керівництво в організації
Тема 6. Наукові підходи в дослідженні процесу управління
Тема 7. Організація як об'єкт дослідження
Тема 8. Характеристики роботи та робочого середовища
Тема 9. Мотивація до роботи та задоволеність працею
Тема 10. Організаційна культура

16) Основна література:

1. Бакаленко О. А. Психологія управління: навч. посібник Харків: ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Гуменюк Л. Й. Соціальна конфліктологія: підручник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 564 с.
3. Легомінова С.В., Гусєва О.Ю., Воскобаєва О.В. Психологія підприємства та бізнесу: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2019. 257 с.
4. Прищак М.Д., Лесько О.И. Психологія управління в організації : навч. посібник 2-ге вид., перероб. і доп. Вінниця, 2016. 150 с.
5. Скулиш Є.Д., Кузьмін С.А., О.Р. Охременко О.Р., Шамара О.В. Конфліктологія: підручник. Київ: Видавничий дім «Артек», 2015. 362 с.
6. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління: Підручник 5-те вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 492 с.

17) Додаткова література:

1. Головка О.В., Лисак Н.О., Петренко Н.В. Конфліктологія : конспект лекцій для студ. вищ. навч. закл. Харків : ХДУХТ, 2018. 117 с.
2. Єфименко М.О. Роль лідерства в системі управління персоналом на підприємстві. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. №24. С. 157– 162.
3. Зудова І. Ю., Котелевська А. В. Формування сприятливого соціально-психологічного клімату трудового колективу підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 20. С. 341-344.
4. Калениченко Р. А., Харіна О. Є., Доценко К. М. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів: навчальн. посіб. для галузі знань «Економіка і підприємництво». Ірпінь, 2016. 308 с.
5. Канеман Д. Мислення швидко й повільно : пер. з англ. Максим Яковлев : конспект лекцій. Київ : Наш формат, 2017. 480 с.

6. Коваленко О.Г. Атракція як феномен міжособистісного спілкування. *Практична психологія і соціальна робота*. №2, 2017. С. 44-48.
7. Петрунко О. Внутрішньоособистісний конфлікт на стику конфліктології, практичної та клінічної психології. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2017. № 1. С. 88-95.
8. Роберт Чалдіні. Психологія Впливу. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. с. 352.
9. Ткалич М. Г., Касьян А. І. Теоретичне обґрунтування рольового конфлікту як особистісного феномену. *Проблеми сучасної психології*. 2017. № 2. С. 155-161.
10. Хупавцева Н. О. Вплив стресу на організм людини та шляхи його подолання. *Психологія: реальність і перспективи*. 2016. № 7. С. 224-228.
11. Юрков О.С. Психологія управління: курс лекцій для студ. вищ. навч. закл. Мукачево: МДУ, 2017. 179 с.
12. Кубанов Р. А. Управлінська діяльність в умовах пандемії COVID-19: технології, тенденції та напрямки змін // Вплив COVID-19 на національну безпеку, соціально-економічне середовище країни та здоров'я населення : монографія / за заг. ред. А. В. Височиної, Н. Є. Летуновської. Суми : СумДУ, 2022. Розділ 5.3. С. 346–362. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/90025/1/Monograph_Vysochyna_Letunovska.pdf
13. Кубанов Р. А. Професіоналізація управлінської діяльності: вступ до проблеми. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку фундаментальних, прикладних, загальнотехнічних та безпекових наук*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, Київ, 29 червня 2022 р. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2022. С. 35-39.
14. Кубанов Р. А. Соціально-економічні потреби та вимоги до менеджерів будівельних організацій. Національний університет імені Лесі Українки. *Трансформація національної, закордонної моделей економічного розвитку та законодавства в умовах воєнного часу*: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції ВНУ ім. Лесі Українки, (27-29 червня 2022 року), м. Луцьк: СПД Гадак Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. С. 58-60.
15. Кубанов Р. А. Лідерство як елемент методології AGILE менеджменту. *Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти*: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 9 червня 2022 р., Миколаїв-с.Коблеве. Миколаїв: МНАУ, 2022. С. 234-235.
16. Кубанов Р. А. Комунікація як інструмент побудови ефективної системи управління підприємством. *Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (28 травня 2021 р., м. Херсон) / за ред. Н.В. Кириченко, Н.Д. Худік та ін. – Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. С. 152-154.
17. Kubanov R., Yashchenko O., Makatora D. Overcoming the architectural and construction manager's professional and psychological academicism towards clients: problems and solutions. Modeling the development of the economic systems. 2024. № 3. P. 21-29. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-3> ; Режим доступу: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/364/348>
18. Yashchenko O. F., Makatora D. A., Kubanov R. A., Zynych P. L. Customer Focus as a Tool for Improving Business Efficiency in the Architecture and Construction Industry. *Проблеми економіки*. 2024. № 3 (61). С. 212-220; Режим доступу: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2024-3_0-pages-212_220.pdf
19. Kubanov R. A., Makatora D. A., Yashchenko O. F. Motivational Mechanism of an Architectural and Construction Manager's Activity. *Бізнес Інформ*. 2024. № 8. С. 399–412. Режим доступу: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2024-8_0-pages-399_412.pdf
20. Yashchenko O., Makatora D., Kubanov R. Algorithm for resolving conflicts with clients by managers of architectural and construction companies. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2024. Вип. 52. С. 212-219. Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/52_2024ua/35.pdf

18) Інформаційні ресурси:

1. Електронне періодичне видання Harvard Business Review : веб-сайт: URL: <https://hbr.org>
2. Інтернет-портал для управлінців Management.com.ua: веб-сайт: URL: <http://www.management.com.ua>
3. Дайджест BusinessViews : веб-сайт: URL: <https://businessviews.com.ua>
4. Національна бібліотека ім.В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/portal>
5. Ukrstat.org. – публікація документів Державної Служби Статистики України. URL : <https://ukrstat.org>
6. Питання психології (журнал) : веб-сайт: URL: <http://www.voppsy.ru>
7. Психологічні дослідження (журнал): веб-сайт: URL: <http://psystudy.ru>
8. Google Scholar або Google Академія: пошукова система і некомерційна бібліометрична база даних, що індексує наукові публікації та наводить дані про їх цитування <https://scholar.google.com.ua/>

19) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)			
Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий тест (залік)	Сума
Результати роботи студентів під час семінару (практичної роботи)	Якість виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)		
50	20	30	100
20) Умови допуску до підсумкового контролю:			
<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій; - активність на практичних заняттях; - дотримання термінів виконання КР; - дотримання умов академічної доброчесності. 			
21) Політика щодо академічної доброчесності: розуміння здобувачами вищої освіти норм академічної доброчесності (вимог щодо оригінальності текстів та допустимого відсотку співпадінь).			
22) Примітки:			
<p>Затверджено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та управління територіями Протокол № 01/05 від 10.05.2024 р. Схвалено Науково-методичною радою ВСП «Інститут інноваційної освіти Київського національного університету будівництва і архітектури» Протокол № 9 від 13.05.2024 р.</p>			